

Zgodba o ubitem kamenčku

Ilustrirala Marjanica Čuček

Končno je bilo Vikovi mami le dovolj. Zadnjič, ko je strl tablico, se ni nič jezila in mu je takoj kupila drugo, saj vé, da se človeku lahko ponesreči. Zdaj pa, ko se je kar trikrat zaporedoma vrnil iz šole z ubitim kamenčkom, le ni mogla razumeti, kaj dela ta otrok, da v njegovih rokah nobena stvar ne dočeka pravega konca. Zato sta pošteno zaplesala, ko jo je dopoldne spet prosil za denar.

»To je pa vendar več kot od sile! Kaj si ga spet sesul? Solit se pojdi, da boš vedel! Saj bi ves denar, ki ga premorem, skoraj za tvoje kamenčke ne zadostoval.«

Ko pa ji je med jokom sveto obljubil, da bo za naprej pazil in da ne bo nobenega kamenčka več ubil, jo je navsezadnje le omehčal.

»Naj bo še za enkrat. Toda le zapomni si: če ga spet zlomiš, jih boš dobil. Te bom navadila pazljivosti, ali ne?«

In odšel je po kosilu v šolo s trdnim namenom, da bo na vso moč pazil na novi kamenček. Vedel je, da se mama ne šali, zato se je pošteno bal, da bi jih ne dobil.

Komaj pa je odložil torbo in postavil kamenček v zarezo na klopi, je priropotal tisti divjaški Marolt s Študenca, ki je že četrto leto hodil v prvi razred. V šoli so mu rekli »kradljivec«, ker je smuknil vse, kar mu je prišlo pod roke. Kot kozel se je zaletel v prvo klop in — o groza! — Vikov kamenček se je strkljal na tla...

Viku se je kar stemnilo pred očmi. Še nikdar ni občutil take groze. Globoko pri srcu ga je nekaj stisnilo, tako nekako kot tedaj, ko v Lavričevi gostilni čakajo Miklavža in se Viko silno boji parklja.

Prvi hip je bil sicer prepričan, da se kamenček ni ubil, ker ni mogel razumeti, da bi se mu danes že v četrto primerila taka nesreča. Ko pa se je sklonil in ga s tresočimi se rokami pobral, se je prestrašil: kamenček je bil kar dvakrat prelomljen.

Sam ni vedel, kam naj se zdaj dene. Kot blisk so mu švigale misli skozi glavo.

Če bi bil vsaj tako močan kot tisti Marolt maroltasti, ki je rogovilil še po zadnji klopi, bi ga tako premlatil, da bi še sedeti ne mogel. Pa kaj, ko se ga še dotakniti ne upa — tega velikana z razkuštranimi lasmi! Navsezadnje bi pa tudi nič ne pomagalo, če bi jih onemu še tako naložil — kamenček je ubit, pa je.

Kaj pa, če bi doma zamolčal in se tako izognil zasluženi kazni? Če pa ne bo mogel utajiti, ko mu bo šla mama pogledat v torbo!

Če je še tako premišljeval, kako naj se izmota iz te zadrege, mu ni hotela nobena pametna v glavo.

Že naprej se je sam sebi tako neizrečeno smilil, ker jih bo doma dobil, da so se mu kar same od sebe udrle solze čez lica in ga gospodična, ki je prav tedaj stopila v razred, kar ni mogla potolažiti. Še to je komaj izvlekla iz njega, zakaj joka.

»Pojdi, pojdi! Tak fant, pa bo jokal? Te ni nič sram?«

»Če bom pa tepen doma!« je tožil v raztrganih besedah.

»Kaj še! Kar povej mami, da sem jaz rekla, da te ne sme.«

»Če bom pa vseeno ... jooo ...«

Gospodična je imela Vika izmed vseh učencev najrajši. Bil je najpridnejši v razredu in je znal čitati in pisati male črke še prej, kot je začel hoditi v šolo. Tudi podpisati se je že znal.

Ker pa zdaj le ni nehal, je postala nepotrpežljiva in mu je zagrozila: »Zdaj je pa dovolj! Če ne boš takoj utihnil, te bom postavila v kot ali pa klečat!«

Tega se je pa Viko tako zbal, da sam ni vedel, kdaj so se mu posušile solze. Gospodično je imel prav rad, zato si je takoj mislil, da ne bo prida, če se ji zameri.

Prijel je konec ubitega kamenčka in začel pisati. Večkrat si je domišljal, da so njegove številke prav tako lepe kot one na tabli, ki jih je napisala gospodična.

Danes pa ni utegnil misliti na to. Vedno znova si je belil glavo zaradi kamenčka, ki ga je zdaj rezal v roko in ga spominjal dóma, kjer jih bo dobil. Od časa do časa je prav globoko zajel sapo kot otrok, ki je prej dolgo jokal.

Nenadoma ga je gospodična poklicala.

»Pojdi k tabli in pazi, da ne bo nemira; takoj se vrnem.« Odšla je, Viko pa se je postavil na oder in gledal po razredu. Ej, od tukaj se vidi po sobi vse drugače, kakor če se ozreš iz prve klopi!

Včasi je bil ves ponosen, da sme takole paziti. Imel je to za veliko odliko, ki jo je gospodična dala samo njemu, in čutil se je vzvišenega nad drugimi, kajti zavedal se je, da ima ves razred v oblasti.

Danes pa ga je bilo kar nekam sram, da je moral stati tu gori. Prav res, da bi mu bilo ljubše, če bi bila za danes koga drugega postavila gospodična na njegovo mesto. Predobro je čutil, da tovariši v klopih niso pozabili, kako se je malo prej cmeril, in videl je, kako se mu zdaj posmehljivo muzajo. Pa ne samo fantje, tudi deklički tam na levi strani!

Strašno ga je peklilo, da mora trpeti tako sramoto. O, predobro se je zavedal, da je izgubil prej, ko se je tako otročje kisal, polovico ugleda. Zaradi tega mu je bilo tako hudo, da bi se bil najraje znova zjokal, ali vedel je, da bi se mu potem še bolj smejali, zato se je premagal. Presneti Marolt, da mu je moral naklépati tako!

Viko je hotel na vsak način dobiti svoj ugled nazaj, toda kako, ko pa je čutil, da se spodaj samo norčujejo iz njega. Pa prav vsi, od prvega do zadnjega, le Mohor Marija s Hudega vrha je resna in ga gleda prav sočutno.

To ga je nekoliko potolažilo. Tembolj pa ga je zapeklo, ko je zapazil, da mu Marolt kaže iz zadnje klopi osle in ga oponaša, kako se je prej cmeril.

Zdaj mu je bilo več kot preveč. Najprej mu ta grdavž zlomi kamenček, potem se mu pa še tako škodoželjno smeje! Naka, tega pa ni mogel več potrpiti. Vzel je kredo in zapisal na tablo: Marolt Franc.

Velikega F še ni znal narediti, zato je napisal ime kar z malo začetnico. Prvič se je danes zgodilo, da je koga zapisal. Mama ga je zmeraj učila, da je grdo tožiti, zato se je tega držal. Danes pa se je hotel nad Maroltom na vsak način maščevati.

Kar odleglo mu je, ko je zapazil, kakšen učinek je imelo to.

Ves razred je onemel. Ker ni še nobeden poznal vseh črk, niso mogli uganiti, koga je zapisal, zato se je vsak zase na skrivaj bal, da ne bi bil on. Vsem je postalo tesno pri srcu in nastala je popolna tišina.

V tem se je vrnila gospodična. Ozrla se je na tablo, potem pa pogledala Marolta in vprašala Vika:

»Kaj je delal?«

»Nagajal je, pa osle mi je kazal.«

»Sèm!« je strogo zapovedala.

In Viku je bilo v neizrečno zadoščeno, da jih je Marolt skupil. Kar hvaležen je bil gospodični, da ga je postavila v kot. In koliko je bilo to vredno, da je imel spet svoj ugled! Zdaj bodo vsaj vedeli, kdo je on.

Ko se je pa spet spomnil ubitega kamenčka, mu je znova legla môra na srce. Presneti kamenček!

Vedno bolj se je bal mame in spet mu je šlo na jok...

Tedaj je pozvonilo za odmor in razred se je usul na dvorišče.

Viko je šel zadnji. Danes mu ni bilo prav nič do igre. Kar skril se je tovarišem tja za drvarnico. Pobral je trsko in praskal z njo po pesku in spet mislil na kamenček.

Presneta reč! Da je moralo priti tako! Pa če bi se mu to vsaj čez nekaj dni primerilo, ko bi se mama že nekoliko potolažila. Ampak da se je moralo danes, pa prav danes, ko bo mama najbolj huda...

»Ti!« ga je nenadoma nekdo predramil iz premišljevanja.

Ozrl se je. Pred njim je stala Mohor Marija.

Prav nič mu ni bilo prav, da ga zdaj kdo moti in vsakemu bi se bil umaknil, če zaradi drugega ne, že zato, ker so se mu prej smejali. Mariji pa se ni, zato je ostal, kjer je bil in vrgel trsko v kraj.

»Sliši, kaj boš res tepen doma, ker si kamenček ubil?«

Viku ni bilo všeč, da ga to sprašuje. Noben fant ne pove rad pred svojimi vrstniki, da jih bo dobil.

»Saj ga nisem jaz, saj mi ga je Marolt.«

»Zato mu je pa čisto prav, da je bil kaznovan,« je dejala deklica. Dobro se mu je zdelo, ko je videl, da drži z njim.

»Kaj bi pa rada, da si prišla za menojo?« jo je vprašal.

Nerodno ji je bilo. Ni vedela, kako bi mu prav za prav povedala, zato se je obotavljala. »Smiliš se mi, ker boš tepen,« je priznala.

»E, kaj mi če, saj bom zato vseeno!« jo je užalil.

»Pa jaz bi rada, da ne bi bil. Na, če češ to nežco, da si kupiš drug kamenček.« In ponudila mu je novce za petdeset par.

Nejeverno jo je pogledal. »Kje si pa dobila denar?«

»Mama mi je dala za žemljo, pa nisem danes nič lačna. Rada ti dam, samo da ne boš tepen.«

Viko ni vedel, kaj bi. Kaj ni skoraj greh kar takole vzeti denar in še tak, ki je za žemljo namenjen? Že je hotel reči, da ne mara, pa se je znova spomnil palice, ki ga čaka doma, in je segel po novcu.

»Kaj naj ti pa jaz dam zdaj za to?« je vprašal.

»Nič ne potrebujem, saj nisem nič na škodi,« je modro odgovorila.

»No, ti bom že kaj prinesel,« ji je obljubil, spravil novce in takoj stekel v trgovino.

Ko je spet sedel v klopi, ga je Marija vprašujoče pogledala, če je kupil kamenček. Vesel ji ga je pokazal in hvaležen ji je bil, da ga je rešila kazni.